

విప్రైః ప్రోక్తం కాశీయాత్రోపదేశమ్

(శివరహస్యాన్తర్గతే ఉగ్రాఖ్యే)

విప్రా ఊమః

యాత్రాదిరతచిత్తానాం స్వస్వధర్మరతాత్మనామ్ ।

కాశీవాసో ముక్తిహేతుర్నాన్యేషాం పృథివీపతే ॥ ౨౧౨ ॥

ఉద్ధూలనవిపుణ్ణ్యాభ్యాం తథా రుద్రాక్షధారణాత్ ।

విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౧౩ ॥

(త్రిపుణ్ణ్యధారణే భస్మోద్ధూలనే శివపూజనే ।)

(రుద్రాక్షధారణే చాపి శ్రద్ధా కార్యా త్వయా నృప ॥) ౨౧౩ ॥

జ్ఞానవాపీజలస్నానాత్ జ్ఞానేశాభ్యర్చనాదపి ।

విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౧౪ ॥

(జ్ఞానవాపీజలస్నానే జ్ఞానేశాభ్యర్చనే తథా ।

విశ్వేశాభ్యర్చనే చాపి కురు శ్రద్ధాం మహీపతే ॥) ౨౧౪ ॥

ఘణ్ణీశపూజనాత్తద్వద్దణ్ణపాణేశ్చ పూజనాత్ ।

విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౧౫ ॥

(ఘణ్ణీశపూజనే తద్వద్దణ్ణపాణేశ్చ పూజనే ।

విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ కురు శ్రద్ధాం మహీపతే ॥) ౨౧౫ ॥

అనన్తభైరవస్యాపి కుమారస్యాపి పూజనాత్ ।

విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౧౬ ॥

(అనన్తభైరవస్యాపి కుమారస్యాపి పూజనే ।

విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥) ౨౧౬ ॥

అవిముక్తిశ్వరాచ్చాతస్తథా నస్తీశపూజనాత్ ।

విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౧౭ ॥

(అవిముక్తిశ్వరార్చాయాం తథా నస్తిశపూజనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౭౭ ॥
 రుద్రాధ్యాయజపాత్తద్వత్పఞ్చాక్షరజపాత్తథా ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౭౮ ॥
 (రుద్రాధ్యాయజపే తద్వత్పఞ్చాక్షరజపే తథా ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౭౮ ॥
 భృగ్గీశదర్శనాత్తద్వత్తారకేశస్య పూజనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౭౯ ॥
 (భృగ్గీశదర్శనే తద్వత్తారకేశస్య పూజనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౭౯ ॥
 భవానీదర్శనాత్తద్వచ్ఛివాశక్కురపూజనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౮౦ ॥
 (భవానీదర్శనే తద్వచ్ఛివాశక్కురపూజనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౮౦ ॥
 వీరకుణ్ణజలస్నానాత్ శ్రీవిశ్వేశ్వరదర్శనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౮౧ ॥
 (వీరకుణ్ణజలస్నానే శ్రీవిశ్వేశ్వరదర్శనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౮౧ ॥
 ఆమర్దకేశ్వరార్చితః పాపభక్షేశపూజనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౮౨ ॥
 (ఆమర్దకేశ్వరార్చాయాం పాపభక్షేశపూజనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౮౨ ॥
 కాలకుణ్ణజలస్నానాత్కాలభైరవదర్శనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౮౩ ॥
 (కాలకుణ్ణజలస్నానే కాలభైరవదర్శనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౮౩ ॥
 నవగ్రహేశపూజాతః కాలేశాభ్యర్చనాదపి ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౮౪ ॥

(నవగ్రహేశపూజాయాం కాలేశాభ్యర్చనే తథా ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౦౪॥

కృత్తివాసేశ్వరార్చాతః శ్రీవిశ్వేశ్వరదర్శనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౦౫॥

(కృత్తివాసేశ్వరార్చాయాం శ్రీవిశ్వేశ్వరదర్శనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౦౫॥

శివగణ్ణజలస్నానాదాగ్నిధ్రేశ్వరదర్శనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౦౬॥

(శివగణ్ణజలస్నానేఽప్యాగ్నిధ్రేశ్వరదర్శనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౦౬॥

ఓఙ్కారకుణ్ణస్నానాచ్చ శ్రీమన్దోఙ్కారదర్శనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౦౭॥

(ఓఙ్కారకుణ్ణస్నానే చ శ్రీమదోఙ్కారదర్శనే ।
 విశ్వేశ్వరభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౦౭॥

పిలిప్పిలజలస్నానాత్ త్రిలోచనసమర్చనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౦౮॥

(పిలిప్పిలజలస్నానే త్రిలోచనసమర్చనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౦౮॥

సోమేశతీర్థస్నానాచ్చ తథా సోమేశదర్శనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౦౯॥

(సోమేశతీర్థస్నానే చ తథా సోమేశదర్శనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౦౯॥

కేదారకుణ్ణస్నానాచ్చ తథా కేదారదర్శనాత్ ।
 విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే ॥ ౨౧౦॥

(కేదారకుణ్ణస్నానే చ తథా కేదారదర్శనే ।
 విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ॥ ౨౧౦॥

శివభక్తప్రణామాచ్చ శివభక్తార్చనాదపి ।

విశ్వేశాభ్యర్చనాచ్చ మా మా ప్రమద భూపతే || ౨౯౨ ||

(శివభక్తప్రణామే చ శివభక్తార్చనే తథా |

విశ్వేశ్వరాభ్యర్చనే చ శ్రద్ధాం కురు మహీపతే ||) ౨౯౨ ||

సర్వదా శివనామాని జప కాశ్యాం ప్రయత్నతః |

పూజయస్వ మహాదేవం సతతం బిల్వపల్లవైః || ౨౯౩ ||

భస్మము(నో)ద్ధూలనం కృత్వా త్రిపుణ్ణం చ తతః పరమ్ |

రుద్రాక్షదారణం కృత్వా జప మస్త్రం శివాత్మకమ్ || ౨౯౩ ||

నిత్యయాత్రాః పక్షయాత్రా మాసయాత్రాశ్చ భూరిశః |

తథైవ వారయాత్రాశ్చ కర్తవ్యాస్తత్ర సాదరమ్ || ౨౯౪ ||

పూజనీయాః ప్రయత్నేన శైవాః కాశీనివాసినః |

నిత్యం శివకథాః శ్రావ్యాః శ్రోతవ్యాస్తత్ర సాదరమ్ || ౨౯౫ ||

|| ఇతి శివరహస్యాన్తర్గతే రాజాప్రతి విప్రైః ప్రోక్తం కాశీయాత్రోపదేశం సమూర్ణమ్ ||

- || శ్రీశివరహస్యమ్ | ఉగ్రాఖ్యః సప్తమాంశః | అధ్యాయః ౨౯ శివగౌరీసంవాదే
కాశీప్రభావకథనమ్ | ౨౯౨-౨౯౫ ||

- .. shrIshivarahasyam . ugrAkhyah saptamAMshaH . adhyAyaH 29 shivagaurIsaMvAde
kAshIprabhAvakathanam . 272-295..

Notes:

Viprah విప్రైః deliver Upadeśa ఉపదేశ (to Rājā రాజా) about the procedures to be followed during Kāśī Yātrā కాశీ యాత్రా.

They emphasize about worshipping Viśveśa/Viśveśvara విశ్వేశ/విశ్వేశ్వర and mention about sequentially visiting and worshipping at the key spots in Kaśī కాశీ viz.

Worshipping Jñāneśa జ్ఞానేశ after taking bath at Jñānavāpī జ్ఞానవాపీ; worshipping Dḥuṇḍhīśa డుణ్డీశ, Daṇḍapānī దణ్డపాణి, Anantabhairava అనన్తభైరవ, Kumāra కుమార, Avimukteśvara అవిముక్తేశ్వర, Nandīśa నన్దిశ; performing Rudrādhyāya japa రుద్రాధ్యాయ జప and Pañcākṣara japa పంచాక్షర జప; worshipping Bhrṅgīśa భృంగీశ, Tārakeśa తారకేశ, Bhavānī భవానీ, Śiva Śaṅkara శివ శంకర; worshipping Viśveśvara విశ్వేశ్వర after taking bath at Vīrakuṇḍa వీరకుణ్డ; worshipping Āmardakeśvara ఆమర్దకేశ్వర, Pāpabhakṣeśa పాపభక్షేశ; worshipping Kālabhairava కాలభైరవ after taking bath at Kālakuṇḍa కాలకుణ్డ; worshipping Navagraha నవగ్రహ, Kāleśa కాలేశ, Kṛttivāseśvara కృత్తివాసేశ్వర, Viśveśvara

విశ్వేశ్వర; worshipping Agnidhresvara అగ్నిధైశ్వర after taking bath at Sivaganṅā శివగంగా;
worshipping Śrīmadonkāra శ్రీమదోంకార after taking bath at Onkāraṅḍa; ఓంకారకుండ్ల;
worshipping Trilocana త్రిలోచన after taking bath at Pilippilla పిలిప్పిల్ల; worshipping Someśa
సోమేశ after taking bath at Someśatīrtha సోమేశతీర్థ; worshipping Kedāra కేదార after
taking bath at Kedāraṅḍa కేదారకుండ్ల.

Kaśī కాశీ harbors several ŚivaTīrthaKṣetra శివతీర్థక్షేత్ర that are outlined in ŚivaRahasyam
saptāṁśaḥ శివరహస్యం సప్తాంశః.

Proofread by Ruma Dewan

——
Vipraih Proktam Kashiyatropadesham

pdf was typeset on June 16, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

